

tribuna | CESC BATLLE. Enginyer industrial i MBA

Una lliçó important

Els catalans vàrem perdre una oportunitat única quan es va rebaixar l'Estatut aprovat pel Parlament i es va acceptar una llei que ara s'incompleix. La part positiva ara és que o ens hi conformem o fem camí cap a la independència

Quan els nostres representants polítics varen decidir reduir pràcticament a no res l'Estatut aprovat al Parlament el 30 de setembre i, una vegada més, acceptar quatre engrunes insuficients en les negociacions amb en Zapatero, alguns vàrem pensar que s'havia perdut una oportunitat única. Una oportunitat de negociar amb fermesa i, en el pitjor dels casos, de dir «no» si Madrid es negava en rodó a estar d'acord amb un contingut que fos mínimament digne. I en dir que no, de fer evident a tothom que a l'Estat espanyol és mentida la coneguda cantarella que «a través del diàleg es pot parlar de tot». Que, ben al contrari, l'Estat espanyol té sostres molt i molt baixos per a les aspiracions d'equitat de les nacions que el componen, té tabús nacionals intocables, hàbits d'espoli molt arrelats i el diàleg és en realitat de sords, en què un dels dos té la paella pel mànec i l'altre només pot pidolar. Amb la seva acceptació submissa, els nostres representants van perpetuar un cop més el miratge que «es pot parlar de tot» i la confusió que això comporta.

Resulta, però, que a l'Estatut estava acordat en blanc i negre una de les poques coses que es concretaven, el termini per a una revisió, insuficient, però revisió, del finançament de Catalunya. Com tots sabem, aquest termini ha estat sistemàticament ignorat i incomplert. Tot, absolutament tot, està obert a la interpretació i la renegociació. No és important el resultat final del simulacre de negociació actual, perquè ja sabem ara que el resultat serà humiliant i amargant. Humiliant d'insuficient que serà, i amargant per la manera com se l'empassaran els nostres representants.

El que és important és recordar que aquest estatut que ara s'incompleix en el punt que va ser el principal motiu que ens va portar a voler-ne un de nou, el finançament, va ser aprovat amb tots els ets i uts pel sistema legal espanyol. I que, a l'Olimp de la legislació espanyola, pertany a la categoria més important que pot haver-hi, la de les lleis orgàniques, per sobre de les quals només hi ha la Constitució Espanyola. Totes les altres lleis se subordinen a la d'aquesta categoria. No sembla massa demanar que un estat compleixi les

lleis que ell mateix aprova.

Així doncs, coses de la història, al final l'Estat espanyol ens ofereix una lliçó molt més important que la que podíem haver après tots si haguéssim dit «no» quan en Zapatero va aigualir l'Estatut. En aquell moment, els optimistes i els il·lusos podien haver pensat que «ara no hem arribat a cap acord, però quan hi arribem, segur que, un cop s'aprovi la corresponent llei, es complirà». La lliçó d'ara, oferta pel govern amic, que val la pena que aprenguem perquè ens costa molt i molt cara, és aquesta: no importa el que s'arribi a aprovar en el sistema legal espanyol; tot, sense excepció de cap mena, pot acabar essent lletra morta, si té a veure amb Catalunya.

Val la pena aturar-se un moment a considerar l'ètica de la situació en abstracte: qui pot sentir-se còmode en un país on les lleis aprovades legalment són lletra morta? Ara que els economistes consideren que la *rule of law*, la solidesa i la fiabilitat del sistema legal d'un país, té tanta importància per al progrés, en la mesura que permet a tots els actors socials i econòmics prendre decisions amb la confiança

que es mouen en un sistema legal previsible, on queden les catalanes i els catalans? Qui vol viure en un país que conculca sistemàticament les lleis que aprova o, com a mínim, les que més els afecten? Amb els impostos que paguem, hem de tolerar que aquest sigui l'estàndard ètic amb el qual ens hem de conformar?

La part positiva, és que vàrem perdre una oportunitat, però l'Estat espanyol ens n'ha ofert una de millor, en tant que aclareix de manera extrema quines són les opcions possibles: o ens conformem amb la situació, amb la inevitable davallada econòmica que se'n derivarà, com a conseqüència de l'espoli fiscal a què estem sotmesos, o decidim començar el nostre camí cap a la independència, per més complicat i difícil que sigui. Qualsevol alternativa intermèdia, ara sabem que, si per miracle arribés a veure la llum, l'Estat espanyol s'encarregaria de convertir-la automàticament en lletra morta.

Obviament, aquesta lliçó és al davant dels nostres nasos per aquells que vulguin aprendre de la seva història. Els que no en vulguin aprendre, ja se sap, estan condemnats a repetir-la.

en sisif | JORDI SOLER

l'escaire | MIQUEL PAIROLÍ

Dels sofàs a la taula de treball

Fa unes setmanes, l'altra vegada que el president Rodríguez Zapatero va rebre a La Moncloa els màxims dirigents dels principals bancs i caixes espanyols, l'amfitrió i els convidats es van asseure còmodament en uns sofàs de pell clara, d'un color blanc d'os, disposats en forma d'U. Dilluns, la distribució es va mantenir, però havien desaparegut els sofàs, substituïts per unes taules d'un disseny funcional, modern, minimalista, formades per unes potes metàl·liques, primes, que sostenien una làmina d'un material transparent, qui sap si vidre o metacrilat. Aquell escenari dels sofàs insinuava un cert aire de tertúlia informal, de conversa relaxada, una cama sobre l'altra, sense pressa, una mica per passar l'estona i fer-la petar. No semblava pas que s'hagués de tractar res de decisiu ni que s'haguessin de prendre resolucions importants. Ja havia esclatat la crisi, però veient aquells senyors hauríeu dit que no patien pas gaire. O que dissimulaven i la processó els anava per dins. Aquesta setmana, desapareguts els sofàs i

Canvi de decorat en la reunió del president del govern espanyol i els presidents de bancs i caixes. / EFE

amb papers sobre la taula, semblava que aquells senyors tenien més intenció d'anar per feina. Ja no es tractava, en aparença, d'una tertúlia, sinó que les formes suggerien una reunió de treball. Al president Zapatero li ha costat molt reconèixer que hi ha una crisi econòmica. Va negar-ho fins que l'evidència va ser insostenible. La setmana passada, els senyors que dilluns es van reunir amb el president del govern van presentar els resultats que han obtingut l'any 2008 les entitats que presideixen. No són pas tan espectaculars com en els últims set o vuit exercicis, però ja voldrien més de quatre poder plorar amb els seus ulls. De tota manera, per bé que el ministre Solbes encara no ha perdut el seu aire budista i continua profundament relaxat i immutable, observem que han passat dels sofàs a la taula de treball. Heus aquí un signe diàfan de l'evolució de l'economia. En la pròxima reunió, potser fins i tot veurem que es treuen l'americana i s'arromanguen. Que els déus no ho vulguin, perquè això sí que ja seria motiu d'alarma.